

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

II. Visitatio B. Virginis. Recupera proximum secundùm virtutem tuam: &
attende tibi, ne incidas. Eccl. 29. v. 27.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

ido, cum probè sciat orationem aliàs
 te Plalmis dictam esse convivio simi-
 lem: *fasti epulentur in conspectu Dei.*
 Ps. 64. v. 4. Vult æquè te saturari
 delicijs, quibus fruitur anima tam in
 cognoscendo DEO, quàm amando.
 Delicia ista non sunt frivola, & fal-
 sa, sicut illa Mundi, sed solida, &
 ideo exprimuntur panis nomine po-
 tius quàm alterius cibi, ad designan-
 dum singulare robur, quod dant ani-
 mæ: *Panis cor hominis confirmat.*
 Ceterum quas mundus unquam cu-
 pedias apponet, quæ possint æquare
 panes, quibus homo pascitur in illo
 suo cum DEO commercio? Illæ vo-
 lupitates afferunt superficialiam, quæ
 non transit palatum, isti delectatio-
 nem pariunt profundam, quæ pertin-
 gunt ad cor. *Inventi sunt sermones tui,*
*& comedi eos, & factum est mihi ver-
 bum tuum in gaudium, & in letitiam*
cordis mei. Jer. 15. v. 16. in gaudium,
quo nempe tunc fruitur intellectus,
*in letitiam, quam ibi experitur vo-
 luntas, quæ sunt duæ facultates cor-*

dis nomine comprehensæ. Deinde
 an nescis, quales sint omnes cupidias
 Mundi virulenti? sunt velut cibi no-
 xij, qui quantum blandiuntur illâ dul-
 cedine modicâ, quam insinuant, dum
 hærent in palato, tantum affligunt
 amaritudine plurimâ, quam in sto-
 macho pariunt, dum è contratio pa-
 nes Cœlestes & delectant, & juvant.
 Atque idcirco etiam panes appellan-
 tur, ut intelligas cibum esse secu-
 rum, cibum salubrem, & ægris quo-
 que conducentem. Taceo, quòd
 nomen Panis idiomate Divino non ar-
 ctatur ad unum cibi genus, uti noster,
 sed omnes complectitur. & ideo hîc
 ponitur ad significandum tam cog-
 nitiones, quàm affectus, quibus in eo,
 de quo loquimur, beato convivio nu-
 tritis. Ut ut sit, suas Mundo relin-
 que dapes & cupidias omnes, quas
 liberaliter volentibus offert. tu ap-
 prehende panes, dados à Domino, at-
 que his satiare. *Saturare panibus,* si
 tamen satiari possis unquam, adeo
 temper eorum crescet fames.

II.

Visitatio B. Virginis.

*Recupera proximum secundum virtutem tuam: & attende tibi, ne
 incidas. Eccl. 29. v. 27.*

Considera, quanta sint de orta, quæ
 te illi Domino obstringunt, qui
 jam inde ab æterno te elegerat ad glo-
 riam, te condidit, te contulit, te

nasci dedit in medio orbis Christiani,
 te expectavit ad pœnitentiam, admi-
 sit ad veniam, & demum eò proces-
 sit, ut in duro crucis patibulo pro te
 mo-

WMA
 1011
 VII
 11

moreretur. Nisi cor tibi sit Tigridis, meritò contabescere te oporteret desiderio vices aliquas reddendi. Sed quid reddes? Ipse ditissimus est: non eget quoquam, magnus est, gloriosus est. in quo ergo gratum te illi exhibebis? Ecce illud. in eo faciendo, quod hodie Virgo fecit, lucrando, inquam, animas, quas potes. Credendum quippe est, sicut ipse per se adèd dives est, ita pauperrimis & miserimis quibusque cessisse jus, quod in te habet. Nominatim cessit illud animabus, quæ, cum adiutorem non habeant, ad interitum properant. Quodsi igitur velis, ut ille satisfactum sibi dicat, fac in utilitatem servorum, quod facere in utilitatem Domini non potes. Hoc est exemplum, quod hoc fausto die Maria tibi præbuit. Quamprimum advertit tanto favore se beatam, quantus est assumi ad dignitatem Matris Divinæ, quid egit, ut beneficio responderet? an fortè cubili suo se abdidit, ut solùm cantatis hymnis DEUM laudaret? neutiquam. Statim transijt montana Judææ filio suo Benedicto cooperatura ad salutem animarum. Ivit ad invisendam cognatam Elisabetham non pro salutationis vel gratulationis officio, non vanâ curiositate videndi, verùmne esset, quod illi prænuñciabat Archangelus, sed ut eâ occasione DEO redderet tenerum Præcursores ab infernali prædone ipsi ereptum. Si genuinus es filius tantæ Matris, ejus insiste vestigijs. Et ideo puta tibi hodie ore ipsius dici pulchra ista Ecclesiastici verba, qui-

bus tibi non tantum præferendum sed & norma agendi. *Recupera proximum tuum secundum virtutem.* Et attende tibi, ne incidat.

2. Considera, quis sit ille, quem te recuperari oportet? Est proximus tuus. *Recupera proximum tuum.* inquam, proximum, quem aliter re incumbit sicut te ipsum. *Proximum tuum sicut te ipsum.* ergo omnis alia ratio abesse, quid vel hæc sola sufficeret? Libertatis te obligat, ut damna perinde sentias ut tua, *stere tibi.* Porro si sint damna, major debeat esse sensus, ut spiritualia, quia ex una parte proximè ipsi nocent, ex alia vero nimè dolet, cavètque. Intra mancipij recta duci se patrum, num, quin vel minimum retineat, *venes mei abierunt in captum.* *Non dulti sunt, sed abierunt.* 1. v. 18. unde tanto magis oportet liquo, qui accurrat ad reparandam ruinam. *Eger se juvat incedere medicum, qui sanat.* Famulus juvat quærendo, qui reficit, servus se juvat inveniendò, qui letet, nudus se juvat arideis tepido, qui illum in frigore operando, è contrario peccator non querat, qui misera captivum eripiat, sed sepe spuat: *Preteritum meum cogitare repellere.* Pl. 61. Itaque in proximo tuo succurrere teneris carnis necessitatibus corporis, quam se eximere se studet, quam

in spiritualibus, quas non esti-
 mus? Considera, si tibi recuperandus
 est proximus, utique recuperandum
 est de manibus alicujus, qui rapuit.
 quis ille? diabolus. ipse est, qui au-
 dit in captivitate abstrahere. vi-
 de ego, num conveniat, ut prædona-
 tum improbo relinquis impunè, quod
 tibi male possedit. non hoc patitur
 Justitia, non patitur Charitas. Non
 patitur Justitia, quia æquum non est
 arroganter illum semper insultare
 DEO, qui eum è cælo egit præcipi-
 tans. eum plus virium habeat ipse ad
 excutendum cælum, quam habeat
 Christus ad illud implendum. Non
 patitur Charitas, quia non est ordinata
 prædator, qui ex cupiditate habend-
 is captivas ducat animas, sicut faciunt
 prædones Barbarie, sed hoc agit ex
 amore, agit ex rabie, & odio impla-
 cebili, quibus illas prosequitur, ideo
 caperit, ut deinde in tormentis deti-
 neat æternis. *Ad conterendum erit
 cor ejus. II. 10. v. 8.* Itaque si aliqua
 proximi tui miseratione tangeris, cum
 in cælo captus abducitur Algerium,
 unde tamen lytro potest redimi, quo-
 modo non ejusdem te miseret, quan-
 do vides ipsum captivum ductum ad in-
 feros, ubi non est, qui redimat? *Pl.
 7. v. 7.*
 4. Considera, si recuperandus est
 proximus, eum esse recuperandum a
 licui, qui perdidit. Equis ille?
 Christus JESUS. ô quantum ille fe-
 cit aliquando ad recuperandas ani-
 mas, quas tamen vides ab hoste suo
R. P. Pauli Segneri Manna Anima.

possessas! de cælo in terram descen-
 dit, laboravit, sudavit, omnem san-
 guinem profudit: & nihilominus
 etiam de cruce cernere necesse est, ut
 pereant. Hoc est, quod movere ma-
 ximè te debet ad opem illis ferendam.
 cogita, illas animas, quas saluti red-
 dis, illas aded abjectas, & abomina-
 biles, eas ipsas esse, pro quibus in
 Cruce mori DEI Filius voluit. *Pro
 quibus Christus mortuus est. I. Cor. 8.
 v. 1.* Vide ergo, quam præclaram rem
 agas, cum recuperas proximum è ser-
 vitude demonis, quæ derinetur. Con-
 curris cum JESU Christo ad redem-
 ptionem generis humani, opus nempe,
 quod mundus viderit, maximum,
 ejus adjutor & socius es, quis igitur
 satis explicet, quantum inde gratiæ
 consequaris? *DEI sumus adjutores.
 I. Cor. 2. v. 9.*

5. Considera, quantum hæc inci-
 tamenta te movent ad redimendum
 proximum de manibus inimici, tan-
 tum fortè te retrahi ob virium debi-
 litatem, quasi ijs dotibus non sis præ-
 ditus, quæ requiruntur. Sed ad tol-
 lendam excusationem tam frigidam
 is, qui dicit: *Recupera proximum,*
 illico adjungit, *secundum virtutem
 tuam.* non potes tonare è suggesto,
 prout tot faciunt Zelosi præcones, in
 aberrantes, non potes eos quætere
 per vias, non potes extrahere sylvis,
 sed quid refert? hoc age, quod potes
 juxta conditionem status tui, juxta
 scientiam, & virtutem tuam. quid
 autem agere non poteris, si vel parùm
 habeas veri Zeli? *Zelus est amor.
 Iii Amor*

Amor autem quam ingeniosus est ad faciendum bene! Id in Virgine videbis, quæ specie civilitatis communis tam dextrè viam sibi aperuit ad unam animam citò eximendam peccato. Animæ non tantùm obtinentur strepitu concionum; sed etiam sibilò auræ tenuis: *sibilabo eis, & congregabo illos.* Zach. 10. v. 8. Obtinentur admonitionibus privatis, obtinentur correptionibus particularibus, obtinentur precibus, obtinentur penitentia operibus, obtinentur lacrymis, obtinentur sacrificijs quotidianis, obtinentur, ut desint alia, vitæ bonæ exemplis. Sufficit, ut velis verè operari *secundum virtutem tuam*, hoc est pro virili parte, ut eâ de re cogites, speculeris, studeas, ò quantum, quisquis es, brevi temporis spatio proximo tuo poteris afferre commodi! *Non enim in sermone est regnum DEI, sed in virtute.* 1. Cor. 4. v. 20.

6. Considera simul ac tibi dicitur, ut, quantum potes, allabores salutem proximi, etiam addi hoc monitum benevoluntatis, ut interim attendas tibi, ne perdas te ipsum: *Et attende tibi, ne incidas.* Quis securior ab omni pe-

riculo culpæ, quam Maria Virgo peccare non poterat? Et tunc serva, quam cautè incessenter peritana Judææ, quam celeriter sollicitè, ceu timeret errorem veritatis discrimina. *Abijs* cum *ratione*, quantumvis fidam conatones custodiam DEUM instaret. Te igitur quid faceret, qui pronus es ad malum, et impendere te velis proximo, tibi, sæpe eruenti erunt de his profundis, tam lubricis, ut illis appropinquare non careat periculo maximo. Unde dici audis: *de tibi, ne incidas.* non ait, ne quia cadere etiam proprium est, qui se sponte precipitat. *Satur: Ne incidas*, quod equum proprium cadentis, sed præventivam tatem. Non sufficit eò videri intentione rectâ alijs succurrere, opus est procedere circumspiciantè, ne, dum manum proximo, ut illum è fossa ipse fortior te trahat deorsum, vertentur ipsi ad te, *Et tu memento reverti ad cor.* Jac. 1. v. 19.

III.

Omne datum optimum, & omne donum perfectum desorsum descendens à Patre luminum, apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio. Jac. 1. v. 17.

1. Considera id, quod hoc loco maxime propositum est S. Jacobo, esse, ut te excitet ad ea omnia, quæ à DEO, quæ tibi præ-